

Bijlage 2

Motie M477 en toezeggingen

M477 ‘Meer focus op “hotspot” locaties door versoepelen 24-uursnorm’

In de raadsvergadering van 7 december 2023 is motie M477 aangenomen. In de motie wordt opgeroepen om de 24-uursnorm voor het afhandelen van meldingen over bijplaatsingen te versoepelen en te onderzoeken wat een gepaste nieuwe norm is. Hierdoor zouden we efficiëntere routes kunnen rijden en meer focussen op hotspot-locaties.

Doordat de focus lag op het binnen 24 uur afhandelen van meldingen, konden we wel dagelijks 93% van de meldingen afhandelen, maar betekent dit dat we niet elke dag langs alle bijplaatsingen en hotspots reden. Om toch efficiënt te kunnen rijden langs alle bijplaatsingen, ook die niet gemeld zijn door bewoners, is een verruiming van de 24-uursnorm gewenst. Om te bepalen welke norm passend is, hanteren we de termijn die via de gemeentelijke website na een melding wordt aangegeven, namelijk dat deze binnen 5 dagen wordt afgehandeld. We volgen hierbij dagelijks een route langs ondergrondse containers waarbij ook de meldingen automatisch worden meegenomen en afgemeld. Wij monitoren na hoeveel dagen een melding is afgehandeld, na een half jaar kunnen we aan de hand van de metingen de gemiddelde afhandeltermijn bepalen. Dit zal onze nieuwe norm worden. De raad zal hierover in december 2024 worden geïnformeerd.

Gedane toezeggingen

Tijdens de commissie EDVW van 23 november jl. is toegezegd om in de raadsbrief op onderstaande punten terug te komen:

- De evaluatie van de gemeente Amsterdam over het effect van containertuintjes op bijplaatsingen en de groenbeleving;
- Gesprekken met winkels over toestemming om 'verrommelde' winkelwagens te mogen verwijderen;
- Het bijplaatsen van papiercontainers op plaatsen waar nu nog géén papiercontainers staan, maar twee restafvalcontainers;
- Afstudeeropdracht over HU, HKU of MBO-studenten over 'nudging'-toepassingen om jongeren te bewegen afval op de juiste wijze weg te gooien.

>> De evaluatie van de gemeente Amsterdam over het effect van containertuintjes op bijplaatsingen en de groenbeleving

De gemeente Amsterdam heeft in enkele stadsdelen een pilot uitgevoerd met plantenbakken op de containerplaat van ondergrondse afvalcontainers om bijplaatsingen tegen te gaan. Ze hebben deze proef geëvalueerd aan de hand van metingen van de hoeveelheid bijgeplaatst afval op de containerlocaties voor en na de plaatsing van de plantenbakken.

Uit hun evaluatie blijkt dat containertuintjes het aantal bijplaatsingen verminderen met 40 tot 80 procent, waarbij ook de bewoners een vermindering merken in bijgeplaatst afval en er geen verslechtering is in omliggende containerlocaties. Bewoners die de proef als positief ervaren, geven aan dat de tuintjes het gedrag veranderen. De tuintjes werken wel alleen als ze goed onderhouden worden. Zodra dit tekortschiet zijn bijplaatsingen het directe gevolg. De effectiviteit van containertuintjes blijkt het hoogst te zijn op een locatie met veel sociale controle en toereikende en bruikbare containers.

Een belangrijke constatering is dat de containertuintjes problemen met grof afval niet oplossen. Het bijplaatsen van grof afval vormt in Amsterdam, net als in Utrecht, een van de grootste problemen bij de containerlocatie. De containertuintjes zouden hier geen verschil in kunnen aanbrengen en zijn dan ook niet opgewassen tegen dit probleem. Dit sluit aan op de antwoorden op vragen van uw raad over containertuintjes uit december 2022. Zie de beantwoording op SV uit 2022. Daarin hebben we onze eigen ervaringen en die van een groot aantal gemeenten gedeeld. Een ondergronds containersysteem is een hijsinstallatie en wij zijn van mening dat het plaatsen van een plantenbak op een hijsinstallatie de grenzen van veiligheid opzoekt. Wel zien we de meerwaarde van beplanting in de volle grond rondom de ondergrondse container voor de beleving en betrokkenheid in de wijk. Om bewoners te stimuleren bij het vergroenen van ondergrondse containers door middel van een haagje of struik, kunnen bewoners een aanvraag doen via het initiatievenfonds. Wij helpen de bewoners graag met de aanleg van het groen rondom ondergrondse containers. We plaatsen geen plantenbakken op de containerplaat.

>> Gesprekken met winkels over toestemming om 'verrommelde' winkelwagens te mogen verwijderen
Naar aanleiding van de toezegging in de Commissie EDVW van 23-11-2023 zijn onze Schone Stad Coaches in gesprek gegaan met verschillende ondernemers over rondslingerende winkelwagens. We hebben ondernemers gewezen op hun verantwoordelijkheden en hebben afspraken gemaakt met de winkeliers over het verwijderen van hun winkelwagens. Waarbij zij zelf de winkelwagens inzamelen/verwijderen en niet de gemeente. Naast de gesprekken met de ondernemers onderzoeken we de mogelijkheden voor de eventuele verdere maatregelen om de ervaren overlast van 'verrommelde' winkelwagens aan te pakken.

>> Het bijplaatsen van papiercontainers op plaatsen waar nu nog géén papiercontainers staan, maar twee restafvalcontainers

Voor het plaatsen van ondergrondse containers worden per afvalstroom verschillende richtlijnen aangehouden. De hoeveelheid ondergrondse containers is afgestemd op het soort afval, de hoeveelheid aanbod van afval, maximale loopafstanden en het aantal huisaansluitingen per ondergrondse container. Voor restafval zijn tussen de 40 - 60 huishoudens aangesloten per container. Afhankelijk van het bebouwingstype en soort wijk varieert de loopafstand. Voor ondergrondse containers zijn plaatsingsrichtlijnen vastgesteld. De ledigingsfrequentie wordt bepaald aan de hand van de vulgraad, welke gemeten wordt met sensoren in de container. Containers worden over het algemeen minimaal 1 keer per week geleegd.

De grondstofpunten met ondergrondse containers voor papier/karton, glas en textiel hebben andere richtlijnen. Deze staan veelal aan de randen of aan uitvalswegen van buurten en wijken, en bij winkelcentra (niet direct in de woonstraten). Voor papier en karton zijn circa 400 huishoudens per ondergrondse containers aangesloten. Op basis van de vulgraadsensoren, beoordeling van de inzameldienst en meldingen van bewoners bepalen we of het nuttig is om de containercapaciteit uit te breiden. Naar aanleiding van dergelijke analyses hebben we bijvoorbeeld extra textiel- en glascontainers geplaatst.

Restafvalcontainers vervangen voor papiercontainers is dus meestal niet mogelijk, omdat de capaciteit nodig is voor de hoeveelheid aangeboden restafval. Het bijplaatsen van ondergrondse containers of het vervangen van restafval voor een papiercontainer heeft niet de voorkeur, omdat de beschikbare ruimte erg beperkt is en het papier vervuild kan worden met restafval.

Bij de omschakeling van bron- naar nascheiding van Plastic Bek en Pak hebben we de vrijgekomen ondergrondse containers omgebouwd naar ofwel restafval, ofwel naar oud papier en karton en soms naar een andere grondstof. Hiervoor hebben we ook naar de benodigde capaciteit voor de afvalstromen gekeken.

>> Afstudeeropdracht over HU, HKU of MBO-studenten over 'nudging'-toepassingen om jongeren te bewegen afval op de juiste wijze weg te gooien

In een periode van acht weken zijn vier studentengroepen van de HKU aan de slag gegaan met dit vraagstuk. Middels creatieve sessies en de ervaringen van de gemeenten uit de praktijk zijn door de HKU-studenten diverse prototypen bedacht. Ieder prototype betreft een fysieke aanpassing en/of toevoeging in de openbare ruimte waarbij vooral wordt gekeken hoe met kleine duwtjes op een laagdrempelige maar effectieve manier jongeren aangezet kunnen worden om afval op de juiste wijze weg te gooien. De ideeën van de studenten, die eind juni worden gepresenteerd, zullen wij meenemen als mogelijke oplossingen voor het verminderen van bijplaatsingen.